

Genius

Adam Oehlenschläger

Efter Friedrich Schillers

Der Genius (ca. 1795)

»Troer jeg,« spørger Du, »Ordet, som Vidsoms Mestre mig tyde;
Hvorpaa Lærlingers Flok sikke med Færdighed svoer?
Kan kun Vidskabens Lys henlede til evige Fred mig?
Bindingsværket, System, grunde min Fred kun, min Ret?
Mistroe maa jeg da stedse min Drift, og den Lov, som Naturen
Selv dybt skrev i min Barm, ak, og som varsler mig der?
Maa da Skolen hin hellige Skrift først skjænke sit Indsegl,
Maa da den flygtige Sjæl tvinges i Formernes Baand?
Siig oprigtigt det, Du, som steg i Dybdernes Afgrund,
Skadesløs kom Du igjen ud af den mugneste Grav;
Dig er bekjendt hvad Gaadernes Kløft indslutter i Natmulm,
Og om de Levendes Trøst hisset hos Mumier boer.
Maa jeg den vandre, den natlige Vei? Jeg gyser, tilstaaer jeg,
Vandrer den dog, hvis dens Dyb leder til Sandhed og Ret.« —

Ven, Du dog kjender den gyldne Tid; tit har jo dens Digter
Mangt et Sagn Dig om den barnligt og herligt fortalt.
Om hin Tid, da det Hellige selv i Livet omvandred',
Da jomfrulig og kydsk Følelsen vogted' sig selv;
Da den urokkede Lov, som bestemt i Solenes Kredsløb
Hersker, og hersker som svagt hoppende Punkt i et Æg;
Da Nødvendigheds rolige Bud, og de evige Samklang
Selv i Menneskets Bryst Bølgen bevægede frit;
Da ufristet det trofaste Sind, som en Viser i Uhret,
Kun paa det Rigtige, kun stivt ved det Evige saae.
Da var ingen Profan, og Indviet kaldte man Ingen,
Hvad man i Livet fornam, søgte hos Døden man ei.
Lige forstandig for hver en Sjæl var den evige Regel,
Lige forborgent det Væld, hvoraf den levende flød.
Mon den lyksalige Tid er forbi; Vilkaarligheds Magtsprog
Har nu forstyrret din Fred, hellige Moder Natur!
Følelsens længst vanhellige Blus er ei Guddommens Røst meer,
Og Oraklet er taust i den fordærvede Barm.
Kun i sit stilleste Selv det erkjender den lyttende Tanke,
Dybt nu det mystiske Ord gennem den hellige Sands.

Her det Forskeren maner, som nedsteeg redelig sindet,
Og den forjagne Natur skjænker ham Visdom paa ny.
Har Du, lyksalige Sjæl, end ei tabt den ledende Skytsaand,
Aldrig et fromt Instinkt mistet, som varsler Dig tro;
Staaer for Dit kydske Syn end redelig trofaste Sandhed,
Toner end reent Dig dens Raab dybt i det barnlige Bryst,
Hviler tilfredst Dit Sind ukjendt med Tvivlenes Oprør,
Ville de, veed Du det vist, tie bestandigt som nu;
Vil dine Følelsers fjendtlige Strid ei søge sin Domstol,
Aldrig den lyse Forstand ængstes af skumlere Drift,
O, da iil Du kun hen, Du elskværdige Sjæl i din Uskyld,
Dig har ei Videnskab lært, ydmyg den lærer af Dig.
Thi hin Lov, som kuer gjenstridige Kamp med sit Jernspiid,
Træffer ei Dig; hvad Du selv vil, hvad Du vælger, er Lov.
Og til Slægternes Led udgaaer et guddommeligt Magtsprog.
Hvad Du med hellige Haand danner, med hellige Mund
Udtalt har, vil den undrende Flok almægtigt bevæge.
Du kun ej mærker den Guds Villie, som styrer din Aand,
Mærker ei Seglets Magt, som gjør Hærskaren Dig lydige,
Høienfoldige Du gaaer over den gjenvundne Jord.